

EJE 4

SIMPOSIO

Be Youth Worker Today (BYWT) / Xarxa Treballem amb Joves (XTJOV)

Carles Vila Mumbrú

Universitat de Barcelona i Associació Catalana de Professionals
de les Polítiques de Joventut (AcPpJ). Barcelona, Espanya

carlesvilamumbru@ub.edu

Resum

Aquest simposi pretén exposar la necessitat de crear xarxa transversal entre professionals de molts perfils diferents que treballen amb joves, en diferents àmbits, amb formacions diverses, amb diferents graus de reconeixement professional i en una important diversitat de departaments, àrees i serveis en administracions i entitats. Aquest ha estat el tema en el qual s'ha estat treballant els darrers dos anys en el marc d'un projecte internacional impulsat per l'Associació Catalana de Professionals de les Polítiques de Joventut (AcPpJ), en el que han col·laborat diverses administracions, col·legis professionals de l'àmbit social de Catalunya i altres entitats vinculades d'alguna manera amb la intervenció socioeducativa amb joves, les polítiques de joventut i la formació de professionals, diverses administracions. La participació d'organitzacions vinculades al treball amb joves d'onze països de la Unió Europea es va emmarcar en una acció de mobilitat de persones per motiu d'aprenentatge KA1, del programa Erasmus +.

Les comunicacions que es presentaran exposen: 1) la importància del treball en xarxa i una anàlisi de dues experiències existents de treball en xarxa, 2) el procés de creació de xarxa en el disseny participatiu i el desenvolupament del meeting internacional Be Youth Worker Today (BYWT), 3) una redefinició del professional del treball amb joves, a partir d'una breu enquesta als participants del meeting Be Youth Worker Today (BYWT), 4) la creació de la Xarxa Treballem amb Joves (XTJOV) com a conseqüència del projecte BYWT, les estratègies i projectes que s'hi emmarquen per a, en definitiva, millor l'eficiència de la intervenció socioeducativa amb joves.

El projecte BYWT està provocant canvis de perspectiva en la mirada als professionals que treballen amb joves, a la formació que reben, i es pretén que tingui efectes en com es coordinen els professionals i, per tant, en com es desenvolupen les intervencions socioeducatives amb joves.

Amb el simposi es pretén, a partir de les 4 comunicacions, fomentar el debat, l'intercanvi i la generació de propostes entorn:

- La creació de xarxa, les debilitats, les fortaleces, les amenaces i les oportunitats que suposen les xarxes de professionals, així com els canals de comunicació interna i externa més adequats per dinamitzar-la i coordinar-la
- El perfil dels professionals del treball amb joves
- La formació bàsica que haurien de tenir aquests professionals sigui quin sigui el seu àmbit d'acció
- Com ampliar la nova Xarxa Treballem amb Joves (XTJOV)
- Quines estratègies calen per a la coordinació i dinamització de la XTJOV
- Com l'existència d'una xarxa pot millorar l'eficiència del treball amb joves

Xarxes per afavorir la interdisciplinarietat

Pep Montes Sala

ACELLEC i Associació Catalana de Professionals de les Polítiques de Joventut
(AcPpJ). Barcelona, Espanya

pepmontes@gmail.com

Paraules clau: xarxa, interdisciplinarietat, sinèrgia, casos

Resum

El treball interdisciplinar és un valor reconegut i indiscutit a l'hora d'afrontar actuacions adreçades a l'atenció a les persones i, més específicament, als joves. Però la rigidesa de les estructures de gestió de l'administració, d'una banda, i l'absència d'espais i canals d'intercanvi entre professionals i investigadors de diferents àmbits del coneixement d'una altra, fan molt difícil traduir aquest valor en actuacions pràctiques. No és difícil identificar treballs de recerca i reflexió elaborats des d'àmbits sectorials que, tot i ser valuosos i interessants, es podrien haver enriquit, millorat, matisat o fins i tot estalviat, si la pràctica professional quotidiana estigués presidida per una voluntat interdisciplinar real. Il·lustrem aquesta realitat amb dos casos concrets, en els quals una bona tasca de recerca o de reflexió a partir de dades existents, genera resultats redundants amb altres treballs preexistents i presenta com a novetats aspectes prou coneguts pels observadors i estudiosos de les polítiques de joventut. En aquests dos casos els impulsors de la recerca i reflexió eren administracions o institucions que ignoraven l'existència prèvia d'aquests tipus de treballs o que simplement no en feien ús per falta de contacte amb altres àrees sectorials de l'administració, les quals haurien pogut aportar un cabal d'informació i expertesa remarcable. Ens referim, en primer lloc, a una recerca interessant per conèixer els hàbits i la percepció juvenil cap al món de les biblioteques i, en segon lloc, a un informe institucional sobre l'especificitat amb què els joves s'atansen a les pràctiques culturals. Malgrat que els resultats d'aquests dos treballs són efectivament valuosos, són al mateix temps exemples d'oportunitats perdudes per les institucions i departaments sectorials que les han impulsat per trobar sinèrgies amb les polítiques específicament juvenils. Aquestes sinèrgies haurien produït estalvi, major eficàcia i probablement conclusions pràctiques més útils. Considerem, per tant, que la creació de xarxes estables de relació i intercanvi de recursos, coneixement i praxi professional és, a més d'una possibilitat interessant, una necessitat de primer ordre. No donar-hi resposta implica malbaratament de recursos públics, empobriment del món acadèmic i limitació de la capacitat d'intervenció professional.

Creació i desenvolupament del projecte Be Youth Worker Today (BYWT)

Carles Vila Mumbrú
Universitat de Barcelona, Ajuntament de Lliçà de Vall i Associació
Catalana de Professionals de les Polítiques de Joventut (AcPpJ)
Sant Feliu de Codines, Catalunya, Espanya
carlesvilamumbru@ub.edu

Paraules clau: professional de joventut, formació, xarxa, transversalitat

Resum

Donada la integralitat de la vida de les persones joves són molts els àmbits des dels quals es dissenyen i desenvolupen polítiques, programes, projectes, accions i serveis per a joves, tant des de les administracions com des de les entitats. Tot i que des del món polític es manifesta la necessitat de la transversalitat de les polítiques que afecten les persones joves, a la pràctica no és del tot així.

Existeix una gran diversitat de llocs de treball que tenen relació directa amb les persones joves. En conseqüència, existeixen perfils professionals molt diferents entre les persones que desenvolupen la seva tasca professional amb joves. El sentiment de pertinença, però, al col·lectiu dels professionals que treballen amb joves pràcticament no existeix. Aquest professionals s'identifiquen, per una banda, amb la institució en la qual treballen i amb el lloc de treball que ocupen i, per altra banda, amb la titulació que han cursat en Instituts d'Educació Secundària o en universitats i que, en la majoria dels casos, molt en alguns àmbits i poc en altres, té relació directa amb el lloc de treball que ocupen. Les diferents funcions dels llocs de treball, la legislació que regula cada àmbit d'intervenció, les condicions laborals, el diferent reconeixement que té cada professió, el paradigma que emmarca, la perspectiva des d'on es realitza i l'enfocament en com es realitza la intervenció, l'existència o no de treball en xarxa, són algunes de les variables que caracteritzen i diferencien els professionals del treball amb joves.

El projecte Be Youth Worker Today (BYWT) té com a finalitat la creació de xarxa de professionals del treball amb joves, a nivell europeu i a nivell català, posant èmfasi en allò que tenen en comú la gran diversitat de professionals que treballen amb joves, és a dir, la creació de vincle, la relació socioeducativa, l'acompanyament, la metodologia. En l'etapa de disseny participatiu del projecte hi van participar nombrosos professionals del treball amb joves, de perfils diferents, alguns repartits en quatre comissions de treball (continguts i metodologia, acollida, logística, comunicació). La primera estació del projecte va ser un meeting internacional en el que van participar més de 150 persones que treballen amb joves, des de diferents perspectives, amb diferents formacions i en una important diversitat de llocs de treball. Una cinquena part d'aquestes persones provenien d'onze organitzacions d'onze països diferents de la Unió Europea, que tenen alguna vinculació amb el treball amb joves (universitat, ONG, associació de professionals, associació de joves, àmbit local, àmbit internacional, etc.). El meeting va emfasitzar l'espai de deliberació i debat en tres eixos: la creació de xarxa, la metodologia del treball amb joves i el sistema d'atenció a la joventut. El

procés de disseny del meeting i el desenvolupament del propi meeting van ser generadors de xarxa, però les conclusions que es van extreure d'aquesta trobada internacional i les propostes de futur evidencien la voluntat dels professionals del treball amb joves de crear xarxa i d'establir ponts de coneixement mutu, col·laboració i construcció de coneixement.

Qui treballa amb joves i per als joves a Catalunya?

Sergi González Comas
Associació Catalana de Professionals de les Polítiques de Joventut (AcPpJ)
Lleida, Catalunya, Espanya
sergifolgueroles@gmail.com

Paraules clau: trajectòries, habilitats, coneixements, actitud i especialització

Resum

La comunicació que us volem presentar, vol justificar mitjançant l'experiència del BYWT i la seva recollida de dades, la necessitat de replantejar la definició de treballadors amb joventut, fins ara anomenats, professionals de joventut. L'actual configuració dels treballadors i treballadores amb joves a Catalunya i la necessitat d'un treball més transversal i col·laboratiu, posa de manifest la necessitat de redefinir, o si més no aclarir, certs conceptes i agrupacions professionals que sense la seva relació, no poden evolucionar i innovar com a treballadors i treballadores amb joventut.

Intentarem sortir dels estereotips per aprofundir i conèixer millor la realitat que a portat aquests treballadors aconseguir un espai laboral, dins d'una xarxa prestadora de serveis de complexitat evident, fins al punt de responsabilitzar-se d'unes funcions transversals i rellevants per a l'acció amb joves.

Valorant l'experiència d'aquests últims anys, tenim la necessitat d'observar com s'han traçant les diferents trajectòries laborals, s'han potenciant diverses competències professionals i s'han traspasat coneixements professionals i acadèmics.

Ens centrarem amb l'aportació de 60 participants a l'esdeveniment i saber quines són les seves habilitats, coneixements i actituds, per definir el què són avui, un perfil professional d'ampli espectre, líquid i en ocasions, inconscient de la seva rellevància.

Una de les dualitats claus que no podem obviar en aquesta definició és el treball directe i indirecte amb els joves. Dit d'un altre manera, del treball amb joves o per els joves. Aquest és un element essencial que en ocasions, no hem tingut en compte i que ens porta a l'especialització; element que també volem observar tant en la creació dels llocs de treball com en el desenvolupament de les tasques i la pròpia formació dels treballadors/es.

$V = [H+C] \times A$, l'efecte actitud; Segons la fórmula del consultor Víctor Küppers, el nostre Valor com a treballadors és igual a les nostres Habilitats més els nostres Coneixements multiplicant tot això per la nostra Actitud.

També, però sense entrar en l'anàlisi de les causes, volem parlar sobre l'actitud. Què podem aprendre d'aquests anys de crisi? És evident que al nord d'Europa s'estructuren d'una forma diferent les accions a la població jove i que aquestes han donat fruit, o si més no, han contrarestat l'impacte negatiu de la crisi. Aquest fet contrasta amb la nostra realitat; la crisi ha posat en evidència les mancances de les polítiques de joventut del nostre país, en el qual també hi tenim el nostre paper. Sense generalitzar i tenint en compte que d'altres col·lectius de treballadors i treballadores

amb joves no han passat pel mateix cicle, molts de nosaltres podem afirmar que, tot i la professionalitat, l'especialització i l'expertesa, que ens han fet créixer com a treballadors, encara ens falta un camí per recórrer, un camí que hem de deixar enrere amb inèrcies organitzatives, gàbies de creativitat, línies roges d'influència i zones de confort; en definitiva uns canvis d'actitud que millorin les potencialitats dels treballadors i treballadores amb joves.

Creació de la Xarxa Treballem amb Joves (XTJOV)

Laia Bellostes Jaime, Fundació Joan Salvador Gavina; Angie Carrasco Mercadal, Associació Educativa Ítaca; Antonio Fernández Ramos, Fundació Joan Salvador Gavina. Barcelona, Catalunya, Espanya
angiecarmer@gmail.com, laia.bellostes@gmail.com, antoniofr84@gmail.com

Paraules clau: xarxa, professionals, joves, treball, multidisciplinar

Resum:

El col·lectiu jove és heterogeni, dinàmic i canviant, en la quotidianitat de la nostra tasca com a professionals que treballem amb joves, el treball en xarxa esdevé quelcom imprescindible per a garantir la qualitat en la intervenció. Com a professionals, hi ha la necessitat de treballar transversalment, de posar-nos en contacte i coordinar-nos amb professionals especialitzats d'altres àmbits. No obstant, ens trobem que aquesta efectivitat en la coordinació és insuficient, fent que, sovint, ens trobem amb una sèrie de dificultats per poder desenvolupar-la.

Una de les causes principals que dificulten el treball multidisciplinar amb joves, es que cadascun dels professionals que treballen en joves (metges, professors, educadors socials, psicòlegs, treballadors socials...) pertanyen a un àmbit professional d'actuació on normalment, les seves xarxes professionals es centren en un mateix sector o professió. Alhora de treballar amb joves, intervenen professionals de diferents àrees, però amb dificultats alhora d'establir contacte amb d'altres sectors que també hi estan intervenint. Tanmateix, es creen xarxes interdisciplinars, sovint limitades a un radi d'acció molt limitat, principalment d'àmbit local. Arran d'aquesta necessitat, es veu la importància de generar una xarxa interdisciplinària de persones que treballen amb joves, que pugui connectar les ja existents d'una manera més fluïda i amb un caràcter suficientment obert per a que tothom que té contacte amb joves pugui identificar-s'hi i participar.

Tot aquest debat i idees sorgides, varen néixer a partir del meeting Be Youth Worker Today que va tenir lloc el 25, 26 i 27 de novembre de 2015. Aquest va esdevenir un espai de trobada de professionals del treball amb joves que va aplegar tot tipus de perfils. L'objectiu era debatre i discutir sobre diferents temes d'interès: la necessitat de creació de xarxes de professionals del treball amb joves, les metodologies que s'utilitzen sigui quin sigui l'àmbit d'intervenció i quin és o hauria de ser el sistema d'atenció als joves.

A través dels debats que es van generar en meeting BYWT, el passat 15 de febrer es va fer trobada per una part dels participants del meeting, on es va exposar la necessitat de connectar a aquelles persones vinculades a la intervenció socioeducativa amb joves (polítiques de joventut, salut mental, centre obert, prevenció de drogues, projectes internacionals...); decidint crear la Xarxa Treballem amb Joves.

L'objectiu d'aquest treball és descriure el procés de creació d'una xarxa transversal de persones que treballen dia a dia amb i per als joves. Les seves finalitats principals són: compartir recursos, generar coneixement i vetllar pel reconeixement de les figures

professionals i de les tasques que desenvolupen per, d'aquesta manera, incrementar l'eficiència del treball amb joves de totes les persones que estan dins d'aquest camp.

Finalitzant, creiem que la posada en marxa de la Xarxa Treballem amb Joves, pot ser una bona oportunitat per donar resposta a les seves necessitats d'una forma més eficient, arribant a realitzar accions integrals envers a la seva realitat.